

GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 4–6
PRZEDMIOT | JĘZYK POLSKI

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA

SCENARIUSZ LEKCJI

opracowanie: Aleksandra Korczak

FILM | „Obraz”

„Le tableau”, Francja 2011, 76 min

reżyseria: Jean-François Laguionie

scenariusz: Nicky Baker

obsada: Jean Barney, Chloé Berthier, Steve Blum i inni

Zamek, ogrody kwiatowe, groźny las – oto elementy obrazu, które Malarz z tajemniczych powodów pozostawił niedokończone w swoim dziele. Na obrazie pozostały również postacie ludzkie w formie szkiców, niewypełnione przez twórcę. Przekonani, że tylko Malarz może stworzyć harmonię dzieła poprzez ukończenie obrazu, Ramo, Lola i Plume postanawiają go odszukać. W trakcie swojej przygody będą próbowali odkryć: co się stało z Malarzem? dlaczego ich porzucił? dlaczego zaczął niszczyć niektóre ze swoich obrazów? Czy pewnego dnia poznają tajemnicę Malarza?

Czy sztuka jest nam potrzebna?

Temat lekcji

Czy sztuka jest nam potrzebna?

Czas trwania lekcji

45 min

Cele lekcji

Podczas lekcji uczeń:

- wyraża swój stosunek do postaci, charakteryzuje i ocenia bohaterów;
- omawia prezentowane postawy w kontekście własnego świata wartości;
- wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera;
- określa temat i główną myśl tekstu;
- ćwiczy nazywanie emocji;
- rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do filmu;
- odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.

Powiązanie z podstawą programową

Podczas lekcji uczeń:

- I.1.13. wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne;
- I.2.11. odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia;
- III.2.1. tworzy opis;
- III.2.4. redaguje notatki.

Metody i formy pracy

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- metoda aktywizująca: praca w grupach;
- refleksja interpretacyjna;
- trening umiejętności argumentacyjnych;
- redagowanie tekstu kreatywnego.

Środki dydaktyczne

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film „Obraz”;
- wydrukowany i pocięty załącznik do scenariusza;
- karta pracy.

Przygotowanie do lekcji

Lekcja powinna się odbyć po obejrzeniu filmu „Obraz” w reżyserii Jeana-François Laguioniego. Nauczyciel przygotowuje też przed nią załącznik do scenariusza (karteczki z zadaniami dla grup).

PRZEBIEG LEKCJI

Wprowadzenie

Nauczyciel przedstawia temat lekcji, a następnie zaprasza uczniów i uczennice, by w parach odpowiedzieli sobie na pytanie: czy film „Obraz” różni się czymś od innych filmów animowanych, które widziałeś/widziałaś? Jest w nim coś wyjątkowego? Celem jest wyszukanie jak największej liczby różnic. Gdy już przedyskutują to między sobą, chętne osoby powtarzają odpowiedzi na forum klasy.

Realizacja tematu

Osoba prowadząca lekcję dzieli uczniów na grupy (od trzech do czterech osób) i każdej grupie wręcza pasek z poleceniem (załącznik do scenariusza). Uwaga! W przypadku tego zadania grupy z większą liczbą osób nie sprawdzą się. Przy dużej liczbie dzieci lepiej wydrukować zadania dwukrotnie i pozwolić, by polecenia dla grup się powtarzały.

Zadania polecane grupom dotyczą stworzenia krótkiej notatki na temat filmu (na kartce lub w zeszyście wybranego członka grupy). Na realizację tego etapu powinno wystarczyć 10 minut lekcji. Po upływie wyznaczonego czasu nauczyciel lub nauczycielka prosi kolejne grupy, by czytały notatki na głos. Zadanie to ma na celu zrekonstruowanie świata przedstawionego, przypomnienie najważniejszych postaci i wątków z filmu „Obraz”.

Przykładowe odpowiedzi:

→ **Grupa nr 1:** Akcja rozgrywała się w pracowni artysty, a później także poza nią, na okolicznych ławkach. Część wydarzeń miała miejsce wewnątrz poszczególnych obrazów. Każdy z nich okazywał się jakby osobnym, fascynującym światem. Czasem bohaterowie musieli się wysilić, by opuścić ramy obrazu. W pracowni panował artystyczny nieład.

→ **Grupa nr 2:** Postaci na pierwszym obrazie dzieliły się na Namalowanych, Niedokończonych oraz Bohomazy. Niestety grupy te miały ze sobą fatalne relacje: Namalowani traktowali pozostałych z wyższością, a nawet wrogością. Uważali się za lepszych, gdyż Malarz dokończył tworzenie ich. Namalowani nie wpuszczali przedstawicieli innych grup do swojego zamku, a jednego z Bohomazów o imieniu Guma – zdeptali.

→ **Grupa nr 3:** Główny wątek w filmie „Obraz” dotyczył tego, że niektóre spośród postaci wymyślonych przez malarza nie zostały dokończone. Przez to czuły się gorsze, a przez niektórych bohaterów były traktowane z wrogością. Bohaterowie próbowali odnaleźć Malarza, ostatecznie znaleźli jego farby i dokończyli malowanie na własną rękę.

→ **Grupa nr 4:** Okazało się, że Malarz był już artystą w podeszłym wieku, zmęczonym wieloletnią pracą twórczą. Wiadomo o nim, że przenosił swoje emocje na tworzone dzieła, na przykład gdy był w złym nastroju, to i namalowana postać posiadała zagniewany wyraz twarzy. Został odnaleziony jako osoba na emeryturze, tworząca kojące pejzaże na łonie natury.

→ **Grupa nr 5:** W filmie pojawiło się wiele różnych bohaterów i bohaterek: naga, łagodna modelka o imieniu Claire, towarzysząca jej postać z pomarańczami, żołnierze walczący po zwaśnionych stronach, autoportret malarza, a na jednym z obrazów – tańczący, bawiący się mieszczanie i dziesiątki malarzy, cały kolorowy tłum. Większość tych postaci traktowała głównych bohaterów z życzliwością, na przykład wskazując umiejscowienie różnych kolorów farb.

→ **Grupa nr 6:** Zakończenie filmu jest pomyślnie, gdyż wszystkie niedokończone postaci mogły uzupełnić swoje ubytki farbami. Okazało się, że Malarz nigdy do końca nie opuścił swojej pracowni, lecz przez cały czas trzymał się w jej pobliżu, będąc wyczerpanym wymagającą pracą twórczą. Główna bohaterka, Lola, może bez przeszkód poznawać świat, będąc wyzwoloną z ram obrazu, na którym powstała.

Po odczytaniu na głos notatek nauczyciel albo nauczycielka rozdaje klasie karty pracy. Czyta na głos polecenie do Zadania nr 1, a następnie poddaje dyskusji każdą z zawartych w zadaniu propozycji. Chętni uczniowie mają uzasadniać, czemu dane stwierdzenie albo sentencja pasuje do obejrzanego filmu. Następnie każde dziecko indywidualnie wybiera preferowaną opcję i tworzy pisemne jej uzasadnienie. To ważne, aby wskazało konkretne elementy filmu, odwołało się do bohatera, wątku, wydarzenia. W zależności od stopnia zaawansowania uczniów w umiejętności argumentowania na zadanie wystarczy 5–10 minut. Wybrane osoby czytają na forum klasy swoje odpowiedzi, a nauczyciel koryguje ewentualne niedociągnięcia.

Zadanie nr 2 można zrobić wspólnie na głos (po przeznaczeniu dwóch minut na samodzielnie przeczytanie zadania i zastanowienie się); chętne osoby (najlepiej takie, które dotychczas nie zabierały głosu) wskazują poprawne powiązania, czyli:

- Lola – ciekawość świata;
- Claire – miłość, zakochanie, zauroczenie;
- Wielki Świecznik – samouwielbienie, żądza władzy, poczucie wyższości;
- Kapitan – złość, chęć walki.

Zadanie nr 3 jest konsekwencją poprzedniego, choć należy je realizować indywidualnie. Polega ono na stworzeniu niedługiego opisu wyglądu postaci będącej uosobieniem przeżywanego przez dziecko uczucia,

które mu towarzyszy. Jeżeli dzieci będą miały problem z wyodrębnieniem dominującej emocji, wystarczy wybrać jedną z wielu.

Inspirującym kontekstem, dzięki któremu dzieci lepiej zrozumieją polecenie, może być tutaj film „Inside out” („W głowie się nie mieści”), w którym bohaterką zarządzały różne emocje w tym samym czasie.

Uwaga! Zadanie nr 3 wymaga namysłu kreatywnego, któremu szkolna dyscyplina czasowa może nie służyć. Jeżeli uczniowie i uczennice będą się martwić, że nie zdążą wymyślić opisu, można im pozwolić na samodzielne dokończenie go w domu.

Podsumowanie tematu

Warto podsumować zajęcia stwierdzeniem, że sztuka nie istnieje sama dla siebie, lecz pozwala wyrażać i głębiej przeżywać rozmaite stany emocjonalne. Twórczość artystyczna wzbogaca nas od środka. Dlatego film „Obraz” tak naprawdę nie opowiada jedynie o sztuce, ale też o ludziach, ich potrzebach i marzeniach. Od podsumowania zajęć można płynnie przejść do zadania pracy domowej – zadania twórczego dla chętnych.

Praca domowa

Dla chętnych: Stwórz pracę plastyczną ukazującą postać, którą opisałeś/aś w Zadaniu nr 3.

KARTA PRACY

Zadanie nr 1

Które przesłanie najlepiej według Ciebie pasuje do obejrzanego filmu? Podkreśl je. Uzasadnij swój wybór, odwołując się do konkretnych bohaterów albo wątków.

- a) Sztuka istnieje po to, abyśmy mogli wyrażać nasze uczucia i myśli.
- b) Bez sztuki życie byłoby nudniejsze.
- c) Trzeba wielkiej odwagi, by przekraczać granice tego, co znamy.
- d) Jeśli chcemy się zmieniać na lepsze, sami musimy do tego doprowadzić. Nikt za nas tego nie zrobi.

Uzasadnienie:

.....
.....
.....
.....

Zadanie nr 2

W filmie stwierdzono, że Malarz „przelewa” swoje samopoczucie na stwarzane postaci. Jak myślisz, co czuł, gdy malował poszczególnych bohaterów? Połącz imiona bohaterów i bohaterki z nazwami uczuć.

Lola	złość, chęć walki
Claire	samouwielbienie, żądza władzy, poczucie wyższości
Wielki Świecznik	ciekawość świata
Kapitan	miłość, zakochanie, zauroczenie

Zadanie nr 3

Wysłuchaj się w sobie. Która emocja dominuje w tej chwili w Twoim samopoczuciu? Nazwij ją i stwórz krótki opis wyglądu postaci, którą byś namalował/a, aby odzwierciedlić to uczucie.

Nazwa emocji:

Opis postaci:

.....
.....
.....
.....

ZAŁĄCZNIK DO SCENARIUSZA

Grupa nr 1

Stwórzcie krótką notatkę dotyczącą miejsca akcji. Gdzie rozgrywały się wydarzenia? Czy bohaterowie przemieszczali się swobodnie w przestrzeni czy napotykali ograniczenia?

Grupa nr 2

Przypomnijcie sobie pierwszy obraz, który poznają widzowie filmu. Stwórzcie krótką notatkę dotyczącą namalowanych na nim postaci. Na jakie grupy można je podzielić? Jakie relacje panowały między tymi grupami?

Grupa nr 3

Czego dotyczy główny wątek w filmie „Obraz”? Jaki problem bohaterowie pragną rozwiązać? Stwórzcie notatkę na ten temat.

Grupa nr 4

Stwórzcie krótką notatkę dotyczącą Malarza. Co o nim wiecie? Czemu nie dokończył rozpoczętego obrazu?

Grupa nr 5

Przypomnijcie sobie namalowane postaci, które nie zamieszkiwały pierwszego obrazu ukazanego w filmie tylko pozostałe (np. obraz batalistyczny przedstawiający wojnę). Wymieńcie te postaci. Jak się zachowywały? Czy wpłynęły jakoś na główny wątek filmu, np. pomogły bohaterom?

Grupa nr 6

Jak się kończy film „Obraz”? To według Was dobre czy złe zakończenie? Stwórzcie krótką notatkę na ten temat.
